

Kongl. Svenska
Generalkonsulatet

Helsingfors den 23 April 1907.

i
Finland

Hans Excellens Herr Ministern
för Utrikes Ärenden.

Med anledning af notisen i svenska tidningar angående en ung svenskas äfventyr å en bodega härstädes, får jag härmed värdsamt underrätta att myndigheterna förbjudit innehafvarinnorna af samtliga härvarande bodegor att efter den 1:ste nästkommande juni använda kvinliga biträden vid serveringen.

I sammanhang härmed tillåter jag mig vidare meddela, att jag i dag haft besök af två svenska flickor, hvilka tjänstgöra å bodega och hvilka voro mycket upprörda öfver notisen i Dagens Nyheter m. fl. De förklarade densamma för ytterst kränkande, då det icke vore sant att en flicka, som har tjänst å bodega, icke skulle kunna föra ett ärbart lefverne.

Slutligen får jag äfven meddela att en annan ung svenska i dag å konsulatet begärt råd och hjälp.

Enligt hennes uppgift hade hon hitkommit i lördags efter att genom kommissionär Wahlström i Stockholm hafva erhållit plats här. Då hon emellertid funnit att platsen var å en bodega, ville hon ej antaga den.

Hon sade sig kunna få plats å restauration i Viborg, men jag tillrådde henne att återvända till Sverige, och detta råd förklarade hon sig skola följa.

Generalkonsulatet satte sig i förbindelse med innehafvarinnan af den bodega, där flickan fått plats, och då hon fick veta att flickan vändt till konsulatet, gjorde hon icke allenast icke några svårigheter att låta flickan gå, utan hon skänkte herne dessutom 50 mark på det att konsulatet icke skulle träda emellan.

Flickan återvänder i morgon till Stockholm.

em
Ernst Meyer.

Afskrift.

Rapport.

Ons - dagen den 24 April 1907.

Ang.

Vahlström, Axel Vilhelm.

I tidningen Dagens Nyheter för Tisdagen den 16 innevarande April finnes intagen en artikel under rubriken "I fara att bli offer för hvita slafhandeln. En ung stockholmskas äfventyr i en Helsingforsbodega". Af artikeln framgår, att en 20-årig flicka genom annons i en Stockholmstidning om fördelaktig plats vändt sig till Vahlströms kommissionsbyrå, Beridarebangatan 12, och af denna, för närmare beskedts erhållande, hänvisats till en fru Lindqvist, boende Mästersamuelsgatan 49. Hon fick då besked att det gälde en uppasserskeplats hos fru Lindqvists syster, innehafvarinna af Vahlqvists bodega, Fabiansgatan 29 i Helsingfors, men att den tjänstsökande sjelf hade att betala sin öfverresa. Någon lön skulle icke bestå utan skulle hon få mat och husrum samt i öfrigt reda sig på erhållna dricks-pengar. Flickan hade antagit platsen och reste öfver till Helsingfors den 5 innevarande April. Den första order hon fick efter ankomsten till platsen var att gå till en hårfrisörska och färga sitt hår rödt, hvilket flickan äfven gjorde. I bodegan funnos en del afskilda rum och här för-

samlades sig "en gyllne ungdom, som drack rätt tappert och flirtade ännu mera". Flickan blef genast upprörd öfver den stora närgångenheten, som visades ^{henne}, och då hon beklagade sig fick hon bestämda order "att vara vänlig mot herrarna och så mycket som möjligt återgälda deras kresser, så att de höllos i godt humör och om möjligt berusade sig". Flickan fann detta i hög grad motbjudande och fick nu snart ögonen fullt öppna för stället beskaffenhet och för arten af de tjänster man väntade sig af henne. När hon beklagade sig för två äldre kamrater i tjänsten - äfven de svenskor - skrattade de åt henne och kallade henne sjäpig. Redan efter en vecka hade flickan fått mer än nog af denna plats och beslöt att lemna den. Hon hade då inhemtat, att så godt som alla bodegorna i Helsingfors voro af samma karaktär, så att det icke var lönt att söka ombyte, hvarför hon återvände hit till staden. Hon var öfvertygad om, att många andra svenska flickor lockats öfver och i förderfvet på detta sätt och hafva de icke tillräckligt med penningar är det lätt nog för dem att falla offer för lasten.

Ifrågavarande flicka, som befunnits vara fröken Vendla Matilda Emilia Eriksson, boende i huset N:o 4 C. Tjärhofsgatan 1 trappa upp hos sin moder, enkefru Matilda Eriksson, har med anledning här af blifvit hörd och dervid berättat följande:

I slutet af Mars månad innevarande år hade hon fått se en annons i Stockholms-Tidningen om att en uppasserskeplats fans ledig i Finland genom Vahlströms kommissionskontor i huset N:o 12 Beridarebansgatan. Hon hade då vändt sig till innehafvaren af sagda kommissionskontor, kommissionären Axel Vilhelm Vahlström, hvilken hänvisat Eriksson till fru Ellen Lindqvist i huset N:o 49 Mästersamuelsgatan för närmare besked erhållande. Eriksson hade då uppsökt fru Lindqvist, dervid Lindqvist för Eriksson uppgifvit, att Lindqvists syster, fru Olga Vahlqvist, som har bodega i huset N:o 29 Fabiansgatan i Helsingfors, bedt Lindqvist anskaffa en svensk uppasserska till Vahlqvists bodega i Helsingfors. Lindqvist hade vidare uppgifvit, att någon lön icke utbetaltes af Vahlqvist utan endast mat och husrum. I öfrigt fick den som antog platsen "reda sig på de drickspengar", som gäfvos. Öfverresan till Helsingfors skulle fru Vahlqvist betala, när den, som antog platsen, varit hos Vahlqvist i minst tre månader. Eriksson hade då öfverenskommit med Lindqvist om att antaga platsen å Vahlqvists bodega i Helsingfors och

skulle Eriksson börja platsen i början af innevarande April månad. Efter det öfverenskommelse träffats med fru Lindqvist hade Eriksson åter begifvit sig till kommissionären Vahlström och dervid erlagt den af Vahlström fordrade afgiften för platsen med 10 kronor. Fredagen den 5 innevarande April hade Eriksson med ångfartyget Bore II afrest härifrån staden till Helsingfors. Måndagen den 8 innevarande April hade Eriksson börjat sin anställning å fru Olga Vahlqvists bodega i huset N:o 29 Fabiansgatan i Helsingfors. Fru Vahlqvist hade då genast befalt Eriksson att gå till en hårfrisörska och låta färga sitt mörka hår rödt, hvilken tillsägelse Eriksson dock motvilligt gjort. Bodegan, som bestod af flera afskilda rum, hölls öppen mellan klockan 10 förmiddagen och klockan 11 eftermiddagen och besöktes af bättre herrar, hvilka voro mycket närgångna i sitt uppträdande mot de å bodegan anställda uppasserskorna. Bland annat fordrade de besökande herrarna, att uppasserskorna skulle slå sig ned vid bordet och dricka med dem. Eriksson, som vägrade göra detta, fick med anledning häraf inga drickspenningar. När Eriksson beklagat sig för fru Vahlqvist hade denna icke svarat något härför. Två andra svenska flickor voro jemväl anställda å Vahlqvists bodega och dessa flickor hade, då Eriksson beklagat sig för dem öfver herrarnas närgångenhet, uppmanat Eriksson, att hon icke skulle fästa sig vid, "att herrarna voro litet närgångna". Eriksson hade hos fru Vahlqvist bott i ett rum tillsammans med å bodegan anställda kassörskan fru Östberg, en syster till fru Vahlqvist. De två andra å bodegan anställda flickorna bodde ute i staden. Eriksson hade endast under sex dagar stannat å fru Vahlqvists bodega, hvarefter Eriksson åter rest hit till staden. Efter ankomsten hit hade hon uppsökt förutnämnda fru Lindqvist, dervid Lindqvist förklarar sig icke hafva någon kännedom om lifvet å bodegorna i Helsingfors.

Eriksson har förut icke haft någon anställning utan vistats hos sin moder, som till den 1 innevarande April förestått Aktiebolaget Göteborgssystemet utskänkningslokal i huset N:o 1 Stallgatan.

Kommissionären Axel Vilhelm Vahlström, som har kommissionskontor i huset N:o 12 Beridarebangatan, har vid förhör berättat följande:

I slutet af Mars månad innevarande år hade fru Ellen Lindqvist, som bor i huset N:o 49 Mästersamuelsgatan, anmodat Vahlström att an-

skaffa en uppasserska åt Lindqvists syster, fru Olga Vahlqvist, som har bodega i huset N:o 29 Fabiansgatan i Helsingfors. Vahlström hade lofvat att i någon tidning annonsera om platsen, hvarefter Vahlström enligt öfverenskommelse med fru Lindqvist skulle hänvisa den sökande till Lindqvist för att af Lindqvist erhålla närmare upplysningar. Vahlström hade därför någon dag i slutet af Mars månad i Stockholms-Tidningen låtit införa en så lydande annons: "Ung uppasserska får plats i Finland genom kontoret Beridarebangatan 12." Samma dag annonsen var införd i tidningen hade ifrågavarande Vendla Mattilda Emilia Eriksson kommit till Vahlströms kommissionskontor och sökt platsen. Vahlström hade då anmodat Eriksson att besöka fru Lindqvist för närmare besked's erhållande. Senare samma dag hade Eriksson återkommit till Vahlström och dervid uppgifvit, att Eriksson antagit platsen hos fru Olga Vahlqvist i Helsingfors och dervid betalt afgiften för platsens anskaffning med 10 kronor till Vahlström. Vahlström hade derefter icke sammanträffat med Eriksson eller hört något från henne.

Vahlström, som sedan den 30 Maj 1894 haft Öfverståthållare Embetets tillstånd att yrkesmessigt utöfva verksamhet såsom kommissionär för anskaffande åt andra af anställning inom och utom riket, har uppgifvit, att han under denna tid anskaffat anställningar åt ett flertal unga svenska flickor å olika bodegor i Finlands städer såsom Helsingfors och Viborg. Han hade icke förut förrän han sett artikeln i Dagens Nyheter för den 16 innevarande April hört omtalas eller hade någon kännedom om, att bodegorna i Finlands städer äro illa beryktade. Flera af de flickor Vahlström skaffat anställning å bodegor i Finlands städer hade efter ankomsten till Finland blifvit gifta och gjort mycket förmånliga partier.

Förutnämnda fru Ellen Lindqvist, som bor i huset N:o 49 Mästersamuelsgatan 3 trappor upp, har blifvit hörd och dervid berättat följande:

I slutet af Mars månad innevarande år hade hennes syster, fru Olga Vahlqvist - till börden svenska - som har bodega i huset N:o 29 Fabiansgatan i Helsingfors, tillskrifvit Lindqvist och bedt Lindqvist anskaffa en uppasserska å Vahlqvists bodega. Villkoren skulle vara fri mat och bostad samt fri öfverresa, derest den, som antog platsen, stannade kvar minst tre månader. Någon lön skulle icke af

fru Vahlqvist utbetalas, enär uppasserskorna å bodegan af gästerna brukade få rikligt med drickspenningar. Lindqvist hade då anmodat kommissionären Vahlström att anskaffa en uppasserska åt Lindqvists syster, fru Vahlqvist, och samtidigt öfverenskommit med Vahlström, att han skulle hänvisa den sökande till Lindqvist för närmare besked erhållande. Någon dag i slutet af Mars månad hade ofvannämnda Vendla Matilda Emilia Eriksson kommit till Lindqvists bostad och uppgifvit, att hon af kommissionären Vahlström fått anvisning att vända sig till Lindqvist för sökande af en uppasserskeplats i Finland. Lindqvist hade då för Eriksson uppgifvit, att Lindqvists syster, fru Olga Vahlqvist i Helsingfors, anmodat Lindqvist att anskaffa en uppasserska å Vahlqvists bodega. Samtidigt hade Lindqvist för Eriksson uppgifvit vilkoren för platsen. Eriksson hade då bestämt sig för att antaga platsen å fru Vahlqvists bodega i Helsingfors. Lindqvist hade icke sedan förrän i midten af innevarande April månad hört något från Eriksson. Vid sistnämnda tid hade Eriksson besökt Lindqvist och då uppgifvit, att hon varit i Helsingfors, men att hon efter några dagars anställning å Vahlqvists bodega slutat sin anställning derstädes med anledning af, att bodegan var illa beryktad i sedligt hänseende.

Fröken Gertrud Matilda Fleming, som bor i huset N:o 75 Gotlandsgatan, har blifvit hörd och dervid berättat följande:

På hösten 1903 hade hon genom kommissionären Axel Vilhelm Vahlström i huset N:o 12 Beridarebangatan erhållit anställning såsom uppasserska å fröken Emilia Marcus bodega i huset N:o 39 Esplanadgatan i Helsingfors. Derefter hade Fleming till i Oktober månad 1905 haft anställning å fyra olika bodegor i Helsingfors, hvarpå hon begifvit sig till Viborg, der hon från i Oktober månad 1905 till i December månad 1906 haft plats å en bodega. De flesta bodegorna i Helsingfors innehafves af svenskor och erhålla uppasserskorna af bodegornas innehafvarinnor ingen lön utan endast mat och husrum. Lönen får utgöras af de drickspenningar, som gifvas af bodegornas kunder. Förutnämnda fru Olga Vahlqvists bodega vid Fabiansgatan i Helsingfors är ansedd för en af de bästa bodegorna i Helsingfors.

Fröken Fleming har uppgifvit, att hon under sin vistelse å bodegorna såväl i Helsingfors som i Viborg icke förmärkt, att å dessa fördes något som helst sedeslöst lif. Många af de svenska flickor,

som komme öfver till Helsingfors och der erhöle anställning å bodegor hafva ingått äktenskap i Finland och gjort förmånliga partier.

Fröken Augusta Maria Katarina Elisabet Olsson, som bor i huset N:o 25 Banérgatan, har jemväl blifvit hörd och dervid berättat, att hon vid två särskilda tillfällen genom kommissionären Axel Vilhelm Vahlström erhållit platser å bodegor i Helsingfors. Första gången i Juni månad 1903, då hon genom Vahlström erhöill plats å bodegan Espanjola, och andra gången i November månad 1904, då hon erhöill plats å Franska vinstugan i Helsingfors. Hon hade härunder icke förmärkt, att något sedeslöst lif fördes å bodegorna, hvars innehafvarinnor i allmänhet äro svenskor. Ett flertal svenska flickor, som kommit till Finland och der fått anställning å bodegor, hade i Finland ingått äktenskap och gjort förmånliga partier.

Under den tid kommissionären Axel Vilhelm Vahlström haft öfverståhållare Embetets tillstånd att yrkesmessigt utöfva verksamhet såsom kommissionär för anskaffande åt andra af anställning inom och utom riket har ingen anmärkning förekommit mot Vahlström, Stockholm som ofvan.

Carl Gyllenwård

$\frac{28}{4}$ Sk. exper. ten polismästarna i Helsingfors

$\frac{07}{24/4}$ Aug. anskaffning af platser i bodegor i Helsingfors
at unga svenska kvinnor

(Repp. $\frac{24}{4}$ ang. st. och Wilhelm Wahlström²)

~~J. d. Bengtsson 13/6-24~~

~~11/6-24~~

~~K. Wallin~~

~~J. d. Wisning~~

~~W. Schuldsid~~

X 948/06 Diarietens utdrag

X 991/05. Afskr. af skr. d. 19/5 05.

X 196/00 Diarietens utdrag.

X 1302/04 Afskrift af Luthers res. d. 30/8 04

2. 28/5 07. (Valstorn² ankallad ord)

Indrogs² W² tillstånd att anskaffa² anställning
åt andra utorn riket.